

rečene izpolnjujejo sklepov unega preimenitnega (?) zbora. Revez daje s tem sam in nehoté jasen dokaz, da nemškutarjem koroškim že teče voda v grlo ter jim bo sčasom tam odklenkalo popolnoma; ob enem pa daje tudi najboljše spričalo rodoljubom koroškim za njih plodonosno in neutrudljivo delovanje v prid narodnega napredka.

Take tožbe in žalostinke naših nasprotnikov morajo z veseljem napolniti srce slehernega domo- in rodoljuba, kajti one so živejši dokaz, da Slovenci ustajamo, kakor vsi še tako učeni in temeljiti dokazi od strani naših prijateljev. Tudi meni je srce igralo v prsih veselja, ko sem bral une vrstice, zlasti ko sem na koncu »žalostinke« našel za nas Slovence preimeniten nauk. Člankar namreč pozivlje svoje somišljenike na krepko in nevtrudljivo delo za razširjanje nemštva ter piše: »Nasprotniki dajo nam izgledov, kako naj delujemo, bogato izbiro. Treba nam je samo, da jih posnemljemo«.

Tedaj Slovenci pozor! Nasprotniki dajejo nam zgledov, kako imamo ravnati, na izbiro. Treba jih le posnemati. Na delo torej, rodoljubi slovenski! Izgledujemo se nad našimi nasprotniki; oni snujejo »Parteitage«, mi snujmo bralna in druga narodna društva in njih zbere in narodne vselice, govorimo pri teh na srce priprostemu ljudstvu in podučujemo ga, da bodo naši nasprotniki enake žalostinke pisali tudi o nas Spodnjih Štajarcih, kjer razmere niso mnogo boljše, kakor na Koroškem, ker tudi našim nemškutarjem že teče voda v grlo, ker tudi oni že snujejo »Parteitag« v Celji, kateremu želimo da bi njim še manj koristil, kakor koroški! Dalje širijo in podpirajo nasprotniki svoj šulverein, mi podpirajmo našo obče koristno družbo sv. Cirila in Metoda, snujmo njene podružnice, darujmo na oltar domovine radovoljno vsak svoj dar, kolikor kdo premore! Dobili smo nove krone. Slovenci, darujmo vsak prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda, ali bližnji dijaški kuhinji, bližnjemu bralnemu društvu itd. in tako bodemo, kakor pravi sinovi matere Slave, vsak po svojej moči delovali v prid svete in pravične stvari slovenske, da se vresničijo besede slavnega našega pesnika, ki pravi:

Slovenija, ne bojte se, rešena je,
Junaško dosegla namembe bo vse,
Opadnika kljub je ne moti.
Le včasih ostréje jej arda kipi,
Iz čiste da matere smet se rodi.

In tako smetivca zarotuje potem več, kakor s polno pravico:

Ti svojo nemarno si tujcu prodal,
Pod mizo njegovo boš trohice bral,
Podnožnica, votli nemškutar!

A. S.

Cerkvene zadeve.

Sveta birma v Ribnici.

Dostikrat sem že zastavil pero, ali danes se mi ono upira. Opisati mi je takšno slovesnost, takšen praznik, da skoraj ne vem, kako začeti; opisati obiskovanje mil. knezoškofa in birmovanje v Ribnici. To je bil praznik za vse, ki so se ga udeležili tako slovesen, da bo njega spomin neminljiv.

Poglejmo najprej pripravo za vreden sprejem ljubljenejšega višjega pastirja. Dvajset slavolokov, eden lepši od drugega, pozdravljalo je s primernimi napisi mil. knezoškofa, celo pot ob cesti, kjer so se peljali, kakor posebno v vasi. Tukaj je bilo vse, kakor v najlepšem drevo-redu. Štirje do 14 seznejev visoki mlaji pozdravljali so s krasnimi zastavami visokega gosta že od daleč. Ko pa pridemo v vas, vidimo vse, kakor začarano. Gotovo nad pet sto mlajev, povitih z vencí, krasilo je vas in cesto, slavo-

loki pa čedalje bolj umetno narejeni in okinčani. Vse to je pripravilo pridno in pobožno ljudstvo, ne da mu je kdo ukazoval, samega veselja, da svojega ljubega knezoškofa vidi in dostojno počasti.

Dne 5. junija okoli pol seste ure zvečer pripeljejo se mil. knezoškof k nam. Na griču, od koder se vidi v vas, pozdravljalo je krasen slavolok visokega gosta kaj priprosto pa prisrčno: Bodite pozdravljeni, knezoškof, na visokih planinah! Nad napisom so z venci bile lepo spletene začetne črke M N, pod njimi pa je visel krasen venec. Vse to je milostljivemu knezoškofu jako dopalo, da so pohvalili pričujoče ljudstvo, ko so zraven ga blagoslavljali. Pri drugem slavoloku v vasi pa je čakala obilna množica ljudstva, šolska mladina, gg. učitelji, zastopniki obeh občin, vsem na čelu pa č. g. župnik z nekaj gg. tovarišev Mogočen strel in pa zvonjenje naznanilo je nam, da se bližajo toliko željno pričakovani višji pastir in ko dospejo k nam, pozdravijo jih prisrčno č. g. župnik in prosijo blagoslova. Nato predstavijo ostale, katerim ljubeznivi nadpastir vsem v roko sežejo in z vsakim kaj pogovorijo. Potem se podamo vsi v cerkev, kjer je po sv. blagoslovu bilo izpraševanje otrok. Vrlo dobro so ti odgovarjali, da so jih škof konečno lepo pohvalili.

Zdaj bode pa za danes konec, misli si kdo, ali se moti. Ljudje niso veliko odhajali domu, temuč so še le prihajali, ker so nekaj pričakovali. Ko se zmračí, glej, kakšen prizor! Kakor na neko višje povelje, v hipu je vsa ves razsvetljena, pred župnišče pa prikoraka truma z bakljami v rokah, da je bilo vse v ognju. Sedaj pa se oglasi močen moški zbor s prekrasno pesmijo: Domo-vina, mili kraj« in »Zvon«. Čudno, še le pred jedno uro so se nekateri pevci zbrali, ali kako so se uvrstili in prepevali, da nihče ni mogel prehvaliti! Mil. gospoda knezoškofa je to tako razveselilo, da so pevce izredno pohvalili. Hvala Vam, vrli g. vodja Korže in tovariši, za ves trud, da ste našega višjega pastirja tako lepo počastili!

Ko se prvo veselje nekoliko poleže, pogledjmo malo dalje. Kaj pa to? Celi Janževirrh in okolica je, kakor ognjeno morje pred nami. Tu je v ravnej vrsti brez števila lučic, tam ste iz njih umetno napravljeni črki M N, zopet drugje mogočni kresovi. V sredi med njimi pa glej prekrasen žareč križ z vencem ovit, da je bil enako žarečej monštranci. To je bil prizor nepopisljiv, ki je mil. knezoškofa jako ganil, da so se sredi obilne množice ljudij čudili, rekoč, da kaj takega še niso videli, pa tudi nikoli ne bodo pozabili. Hvala tudi Vam vrli Št. Janževčani, ki ste sicer vedno pridni, tudi sedaj pravi čas bili na svojem mestu svojega škofa počastiti. (Konec prih.)

Romarski vlak na Sv. Višarje letos dne 3. julija t. j. ponedeljek iz Maribora ob 6. uri in 25 min., Vuhreda 7. uri 50 m., Spod. Dravberga 8. uri 27. m. Prihod na Sv. Višarje od Trbiža okoli 4. ure zvečer v procesiji. Sv. opravila na Višarjah bodo, kakor na velike praznike. Cene za vožnjo so znižane in listki se dobijo pri mnogih poštah in župnijskih uradih. Eden listek velja 14 dni nazaj. V Mariboru jih prodaja M. Berdajs. Kdor je lansko leto bil na Sv. Višarjah z našim romarskim vlakom, gotovo bo zopet letos želel iti.

Gospodarske stvari.

Državni trsovni nasadi v Halozah.

V krajni občini Zavrče in k nji pripadajoči katastralni občini Hrastovec najdena je trsna uš leta 1886.

V istem letu konstatovana je filoksera tudi v sosednih občinah Gorenjski vrh in Turski vrh, a v nastopnem letu 1887 je sledila v tem tudi krajna občina Gruškovec.

Ker se je bilo bati, da se bode trsna uš v kraju, katerega je enkrat zakužila, tudi v prihodnje vedno bolj razmnoževala in razširjevala ter vinograde pustošila, a izkušnje v drugih vinorodnih deželah so pokazale, da je vinoreja v razmerah, kakoršne nahajamo na spodnjem Štajarju, posebno pa v Halozah edino le na podlagi ameriške trte mogoča, ameriške trte so se pa v času v deželi še le v malem številu nahajale in si jih je vsled visoke cene širje občinstvo le težko pridobilo, tedaj se je odločila c. kr. vlada, da se po trsni uši okuženem kraju Haloz na državne stroške napravijo nasadi z ameriški trtami.

Doista počelo se je vže leta 1887 z zasajenjem maternice in trsnice na Borlu, v krajni občini Gorenjski vrh.

Ta nasad meri nekaj čez poldrugi oral, ter obstoji še dandanes; njega namen je: rezanice (ključce) in korenike izrejevati, in iste za znižano ceno ozira vrednim vinorejcem oddajati.

Ker je pa bilo tudi znano, da vinorejci z na navedeni način pridobljenimi trtami mnogokrat niso vedeli umestno ravnati, in da je istim posebno cepljenje trt v veliki meri navadno velike zapreke delalo, kakor dalje tudi vprašanje gledé na prikladnost različnih sort ameriških trt k zemlji, in tudi z ozirom na njih stanovitnost proti trsni uši in drugim trsnim škodljivcem še ni bilo rešeno, sklenila je vlada dalje, v svrhu študije gori navedenih vprašanj v Halozah zasaditi tudi vinograd za sortimente in kot poskušališče. Najel se je tedaj na posestvu Fr. Wibner-ja v Hrastovci nad Zavrcem vinograd, ki meri 2½ oralov in z zasajenjem se je počelo v letu 1889.

Namen današnjih vrstic ni, vse v navedenih zasadih izvršene poskušnje, opazovanja in dobljene izkušnje tukaj pretresati; morebiti se zato ponudi drugokrat priložnost.

Da se pa bralec more prepričati, da so državni nasadi v Halozah zares vzgledni za novo vinarstvo, navedemo v naslednjem sedanje stanje poskušališča v Hrastovci, čemur dodamo pozneje še potrebne opazke.

V tem poskušališču se nahaja: 443 trsov različnih sort ameriškega trsja, katero neposredno donša rod, enako naši domači vinski trti; 766 trsov lesenega cepljenja, sajenih leta 1890; 324 trsov lesenega cepljenja, sajenih leta 1893; 368 trsov zelenega cepljenja iz leta 1891, grobanih isto jesen; 1688 trsov zelenega cepljenja iz leta 1892, grobanih v jeseni istega leta, in v spomladi 1893, in 3274 trsov ameriških podlog, t. j. ameriških trsnih sort, katere direktno ne dajejo rodú, temveč le tedaj, ako so z našo domačo trto cepljene.

K temu je opomniti sledeče: Direktni produktori t. j. ameriške sorte, katere neposredno rodijo, so sajeni leta 1889 in 1890, ter so steli prvotno še enkrat toliko število trsov.

Med tem so se pa večinoma vsled oškodovanja po trsnej uši do polovice prejšnjega števila posušili. Sorte so pa zastopane sledeče: Senasqua, Noah, Huntingdon, Viala, Herbemont, Jacquez in Elvira. Omenjenja vreden rod je dal do sedaj še le samo Huntingdon, vendar pa bode tudi ta sorta vže v prihodnjih letih vsled trsne uši preminola.

Za nasajanje in cepljenje so po tukajšnjih izkušnjah tedaj priporočljive te sorte: Riparija, sosebno nje varieteta Riparija portalis, zatem Solonis in velikolistnata Rupestris. Cepilne poskušnje, omenjene spodaj, vršile so se tudi le edino naslednje imenovanih vrstah

cepilnih podlog, ter rast in uspevanje teh cepljenih trsov sta izvrstna. (Konec prih.)

Kmetijsko napredovanje na Murskem polji.

(Konec.)

Ze lani je nameravala neka občina tam pri Muri narediti nekaj pašnik za žrebeta v večjem obsegu, to pa se je izjalovilo, a letos je neka podjetna roka vendar izpeljala to prekoristno in izvrstno idejo, za kar mu je okr. posojilnica (»časť nje!«) dovolila 100 gl. podpore in tudi poljedelsko ministerstvo je istotako obljubilo. Na spodnjem Krapju je tisti pašnik, zagrajenih je v to svrhu nad 13 plugov travnikov in gozdov, v sredi stoji 14 metrov dolgi konjski hlev iz lesa, kjer se bo žrebetom pokladal oves in seno in kjer bodo prenočila in našla zavetje pri slabem vremenu; tam bo nastavljen strežaj, ki njim bo stregel.

Ne daleč od hleva je dirkališče, kjer bode omejnjeni strežaj dve- in triletne konje vadil v pravilni hoji in dirkanju. Pašnik je odmerjen za kakih 20 do 25 žrebet in se bodo jemale letos le žrebice in konji, drugo leto se bo, če bo potreba nanesla, povečal pašnik na dvojno velikost tako, da se bodo tudi vzgojevali v posebnem oddelku žrebci.

Vsled podpor bode podjetnik primoran dati ugodnosti konjerejcem iz Ljutomerskega okraja, kateri bodo svoja žrebeta tje poslali, ti bodo do prvega novembra v izključno tamošnji oskrbi tako, da bode mitnina popolnoma brezplačna in bo le vsak posamezni hrano (seno in oves) za svojim žrebetom tje dati zavezan. Kolikor je bo navrženo na eno glavo na en dan ali en mesec, izve se pri podjetniku samem; plačati v gotovini bo le kako malenkost za pastirja.

To je eden že dolgo zaželenih in nameravanih projektov, ki je došel k izpeljavi in vi, konjerejci Ljutomerskega okraja, ne glejte spet nezaupljivo, kakor ste vajeni gledati vsako novo podjetje, izkoristite to priložnost, uspeh ne more izostati.

V tem pašniku izgojeni konji in žrebeta bodo imeli prednost pri premovanju, zlasti pa pri prodaji. Vsak tamo izgojen konj bode dobil na levo bedro žig, kar ga bo kakor tam vzgojenega označevalo in bo priporočen in brezplačno naznanjen v časniku »Pferdezüchter« po konjerejske družbi samej.

V pašnik se bo jemalo od 2. junija t. l. in pogoji se izvedó pri podjetniku, g. Jožefu Mursa na Krapju.

J. K.

Sejmovi. Dne 24. junija v Konjicah, v Laškem trgu, v Št. Lenartu v Slov. goricah, v Črmožišah, v Podsredi in v Ribnici. Dne 27. junija pri Sv. Lovrenci na Dravskem polji. Dne 30. junija v Gomilici, v Zrečah, na Sp. Polskavi, pri Sv. Bolfanku, v Reichenburgu in v Sromlah.

Dopisi.

Iz Velike nedelje. (Društvo.) Katoliško slovensko bralno društvo »Mir« je pri zborovanju dne 8. junija volilo gg.: Peter Skuhala, župnika pri Veliki nedelji, predsednikom; Anton Jesih, oskrbnika pri Veliki Nedelji, podpredsednikom; Davorina Petek, trgovca pri Vel. Nedelji, tajnikom; Ivana Veselič, posestnika v Soudincih, denarničarjem; Antona Eberl, učitelja pri Veliki Nedelji, pevovodjem, ki je ob enem knjižničar; odbor-niki pa so gg.: Jakob Menhart, kaplan v Vel. Nedelji; Jurij Hebar, obč. predstojnik v Vel. Nedelji; Florijan Kuharič, obč. predstojnik na Lešnici in Jožef Erhartič,